

Matkaraportti - Hankeryhmän tutustumismatka Grüne Woche -messuille 2019 (Berliini, Saksa)

Matkan tarkoitus: Työpaketissa 4 (kansainvälistymisen edistäminen) toteutetaan Pohjois-Pohjanmaan maakuntaosasto Grüne Woche 2020 -messuille. Maakuntaosaston suunnittelu käynnistetään hankehenkilöstön opintomatalla 18.–27.1.2019 järjestettävälle Grüne Woche -messuille (<https://www.gruenewoche.de/en/>), joiden pääkumppanina on Suomi (<https://www.ausderwildnis.fi/fi/>).

Matkustavat henkilöt ja matka-ajat:

- Oamk:
 - Elintarvikealan asiantuntija Antti Hirvonen, matka-aika 20.–23.1.2019
 - Liiketalouden ja yrittäjyyden asiantuntija Jarmo Kastikainen, matka-aika 20.–23.1.2019
- Luke:
 - Tutkija 1, projektivastaava Kirsi Korhonen, matka-aika 20.–24.1.2019
 - Tutkija 3 Anna-Liisa Välimaa, matka-aika 20.–23.1.2019

	Eingänge
Entrances		Fachliches Begleitprogramm
Convention program
	World Tour		Pressezentrum und Messeleitung Halle, 6.3
Press Center and Fair Management Hall, 6.3
	Landwirtschaft, Garten und Tiere
Agriculture, Garden and Animals		Shuttle-Bus von/zum Parkplatz Olympiastadion
Shuttle bus from/to Olympiastadion car park
	HIPPOLOGICA 24. – 27. Januar 2019
HIPPOLOGICA 24. – 27. January 2019		

Kuva 1. Messualueen kartta.

Matkan kulku

20.1.2019 (Sunnuntai, meno Berliiniin)

Lähtö Oulusta Finnairin lennolla Helsingin kautta Berliiniin klo. 15:50. Saapuminen Berliiniin klo. 18:35. Siirtyminen bussilla hotelleihin Leonardo Hotel Berlin (Jarmo Kastikainen ja Antti Hirvonen) ja Savoy Berlin (Anna-Liisa Välimaa ja Kirsi Korhonen).

21.1.2019 (Maanantai, 1. Messupäivä)

Suomen osastoon tutustumista, näytteilleasettajien ja organisoidijien haastattelua sekä messualueella kiertelyä (mm. Unkari, Ranska, Italia, Espanja, Sveitsi, Itävalta, Marokko, Saksa).

22.1.2019 (Tiistai, 2. Messupäivä)

Suomen osastoon tutustumista, näytteilleasettajien ja organisoidijien haastattelua sekä messualueella kiertelyä (mm. Norja, Tanska, Ruotsi, Viro, Nepal)

Lisäksi tutustuimme KaDeWe (Kaufhaus Des Westens) -tavarataloon, jossa Suomen Grüne Woche – kumppanuus oli myös näkyvästi esillä.

23.1.2019 (Keskiviikko, 3. Messupäivä / Paluu Ouluun)

Kirsi Korhonen ja Anna-Liisa Välimaa tutustuivat messualueella muun muassa luomu- ja katuruoka-osastoon.

Jarmo Kastikainen ja Antti Hirvonen lähtivät Berliinistä takaisin Ouluun kello 13:05 lähtevällä Finnairin lennolla.

Anna-Liisa Välimaa lähti Berliinistä takaisin Ouluun kello 19:20 lähtevällä Finnairin lennolla.

24.1.2019 (Torstai, matkan jälkipuintia)

Matkaraportin kirjoitusta. Kirsi Korhonen päätti työmatkansa kello 16:00 ja jäi omakustanteisesti Berliiniin.

Matkan kuvaus teemoittain

Suomalaisten toimijoiden näkemyksiä ja kokemuksia messuista

Tarkoituksemme oli jututtaa useita suomalaisia näytteilleasettajia, ja selvittää heidän kokemuksiaan ja näkemyksiään messuista sekä niihin liittyvistä järjestelyistä. Totesimme kuitenkin, että monilla yrityksillä oli paikalla väliaikaisia messutyöntekijöitä eikä niinkään itse yrittäjiä. Messut olivat olleet vierailumme aikana käynnissä vasta muutaman päivän, joten useimmilla yrityksillä oli kerrottavanaan vain ensimmäisiä tunteja messuilta. Lisäksi paikalla oli paljon varsinaisia messuvierailijoita, emmekä halunneet viedä liikaa yritysten aikaa. Juttutuokioidemme ohessa keräsimme kuitenkin yhteystietoja, joten voimme tarvittaessa pyytää yrityksiltä lisätietoja vielä messujen jälkeenkin.

Maakuntaosastojen kautta tulleet yritykset olivat kertomansa mukaan kokeneet matka- ja messujärjestelyt helpoiksi. Erään toimijan mukaan itse piti lähinnä ”tulla paikalle”. MTK hoiti tuotteiden logistiikan. MTK ja Business Finland nousivat useissa haastatteluissa esille tärkeimpinä organisoijina, ja heihin kannattaa varmasti olla yhteydessä myös tulevan vuoden messujärjestelyjen osalta.

Kainuun osastolla jututimme muun muassa Vaalan Juustolaa, Ranuan-Revontuli Oy:tä sekä pirkanmaalaista matkailualan yritystä Korsuretket Oy:tä. Kahdella ensiksi mainitulla oli tuotteitaan maisteltavissa pienellä maksulla. Myös Korsuretkien edustaja totesi, että maistelumahdollisuus on tärkeä, ja he hyödynsivät yhteistyökumppaniensa tuotteita. Kuulemamme mukaan useilta yrityksiltä maisteltavat tuotteet olivat loppuneet jo parin päivän jälkeen, mutta niitä oli tilattu Suomesta lisää.

Kuva 2. Näkymää Kainuun osastolla.

Lapin osastoa organisoivat Rovaniemen Kehitys Oy:n vetämä Lapland Food Club -vientihanke, jonka brändin alla on useampia elintarviketuottajia. Emme tavoittaneet hankkeen vetäjää Juha Ikosta, mutta saimme hänen yhteystietonsa. Sen sijaan jututimme osastolla olevia yrittäjiä, joista yksi kertoi kaipaavansa osastolle Suomen lippua.

MTK:n edustajista haastattelimme vientiasistentti Henrietta Dahlmania ja ruokakulttuuriasiamies Anni-Mari Syväniemeä. MTK:n panostus vuoden 2020 messuihin ei tule olemaan yhtä merkittävä, mutta heihin kannattaa olla yhteydessä myös seuraavan vuoden järjestelyjen tiimoilta. Anni-Mari Syväniemen mukaan Suomen osaston medianäkyvyys oli valtaisa ja tuotteille kovasti kysyntää. Eräältä yrittäjältä oli haluttu ostaa koko tuotanto.

Katuruoka-osastolla osuimme viimeisenä päivänä kuusamolaisen MiniMeijerin pisteelle. Se valmistaa patentoidulla valmistusmenetelmällä suomalaisen alkuperäiskarjan, kyytön, maidosta muun muassa juustoa, jota voidaan käyttää proteiinirikkaana lihapihvin vaihtoehtona vaikkapa hampurilaisissa.

Muita havaintoja Suomen osastolta

Saksan ja englannin kielen taitoa korostettiin. Suomen osastolla olikin paljon nuoria tuotesittelijöitä, jotka eivät välttämättä olleet yritysten omia työntekijöitä. Osa näistä työntekijöistä oli saksalaisia.

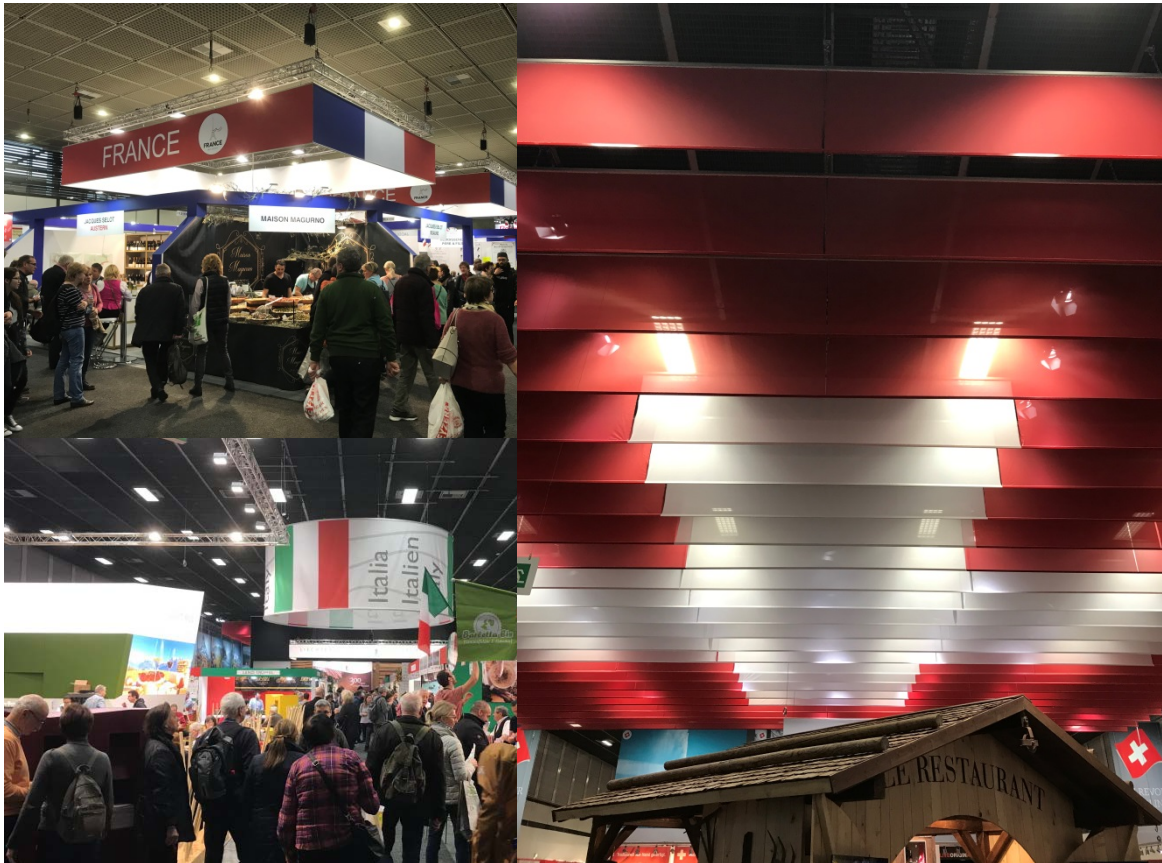
Suomen osaston lavasteissa ja taustakuviissa tuotiin paljon esille suomalaista kesäistä luontoa. Kaipasimme mukaan kuitenkin myös revontulia ja talvisia maisemia, joita tosin heijastettiin aika ajoin peräseinän isoon näyttöön.

Kuvat 3 - 5. Suomen osaston yleisnäkymää ja tuotteiden esillepanoa.

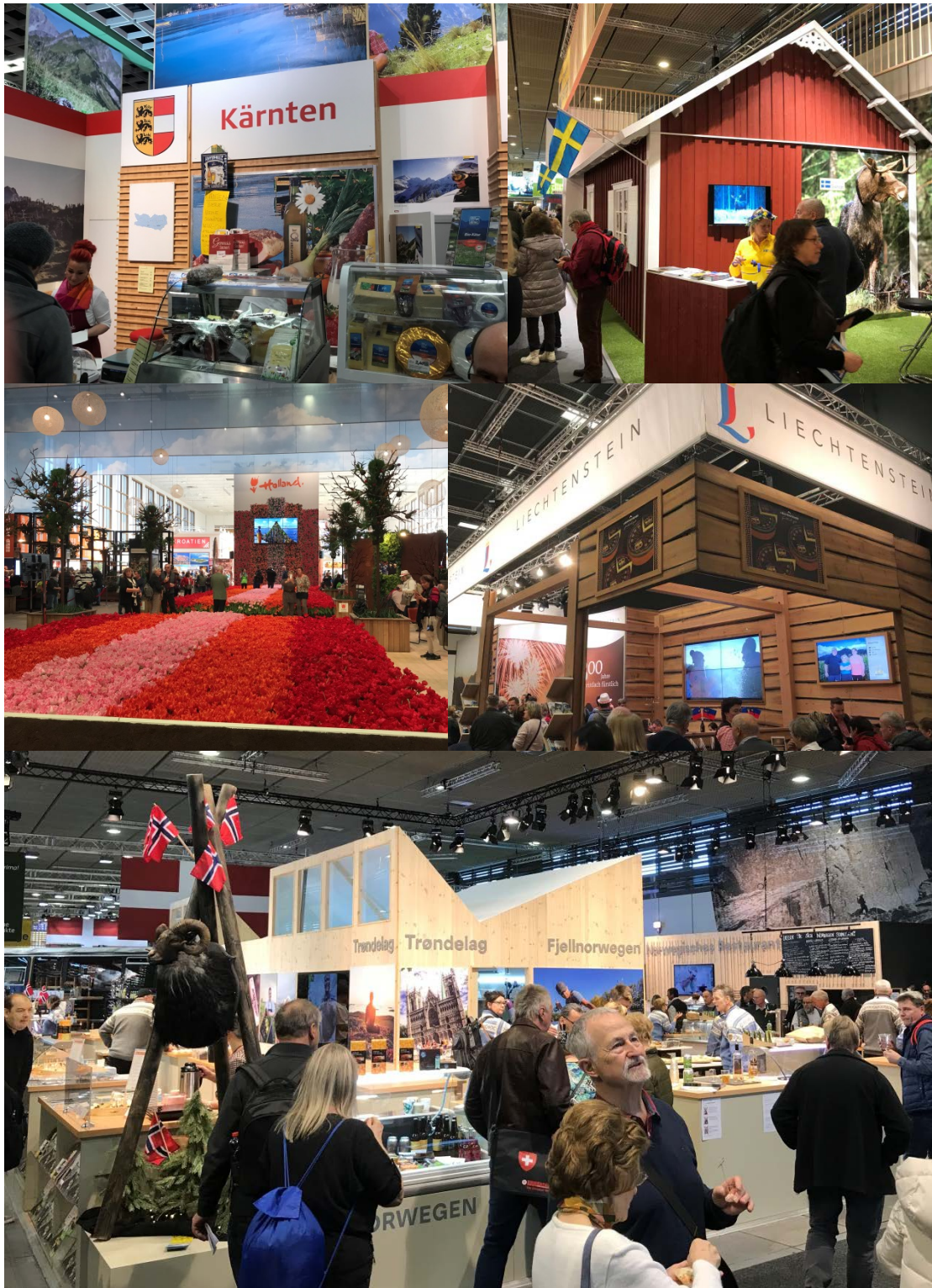
Havainnot muiden maiden osastoilta

Kiertäessämme muiden maiden osastoja (esimerkiksi Unkari, Ranska, Italia, Espanja, Sveitsi, Itävalta, Marokko, muut pohjoismaat) havaitsimme, että useimmat maat erottuivat isoissa halleissa selvästi muun muassa lippujen ja maatekstien myötä. Myös kartat ja muut lavasteet havainnollistivat tuotteiden alkuperää ja toivat esille eri maiden muita tuttuja asioita.

Kuvat 6 - 8. Kattoon kiinnitettyjä lavasteita.

Esimerkiksi Itävallan osasto jakautui eri maakuntien "lohkoihin", joissa kussakin oli kartat ja vaakunat havainnollistamassa, miltä alueilta tuotteet olivat peräisin. Ruotsin osastolla huomioimme kiinnittyi erityisesti punaisiin mökkeihin sekä Ruotsin karttaan. Norjan osastolla esiteltiin puolestaan lavasteiden kautta norjalaista puuarkkitehtuuria. Ranskan osastolta löytyi pieni Eiffel-torni, Marokon osastolta palatsimaiset lavasteet sipulikupoleineen, Hollannin tulppaanit jne. vain muutamia mainitaksemme.

Kuvat 9 - 13. Erilaisia messulavasteita.

Kuvat 14 - 15. Tuotekarttoja Romaniasta ja Ruotsista.

Tunnelmaa kohottivat osastojen lavaohjelma, johon sisältyi erilaisia esityksiä, tanssia ja musiikkia. Paikoitellen törmäsimme myös kiertäviin ”kulkueisiin”. Suomen osaston hillittyyn esillepanoon verrattuna useiden maiden loosimaiset myyntitiskit olivat pullollaan tuotteita.

Kuvat 16 - 19. Keskieurooppalaiset myyntitiskit notkuvat herkuja.

Yleisiä havaintoja messuilta

Yleistunnelmaltaan messuilla oli monien maiden osastoilla mielestämme eräänlainen ”markkinatunnelma”, missä suuret tarjouskyltit ja myyjien huudot houkuttelivat asiakkaita pisteisiinsä. Suomen osastolla meno oli tähän nähden huomattavan hillittyä.

Tuotetarjonnassa huomiomme kiinnitti lihatuotteiden ja juustojen runsaus, ja puolestaan kasvipuolen tuotteiden vähyyks. Myös alkoholijuomien, erityisesti oluiden ja viinien tarjonta oli runsasta.

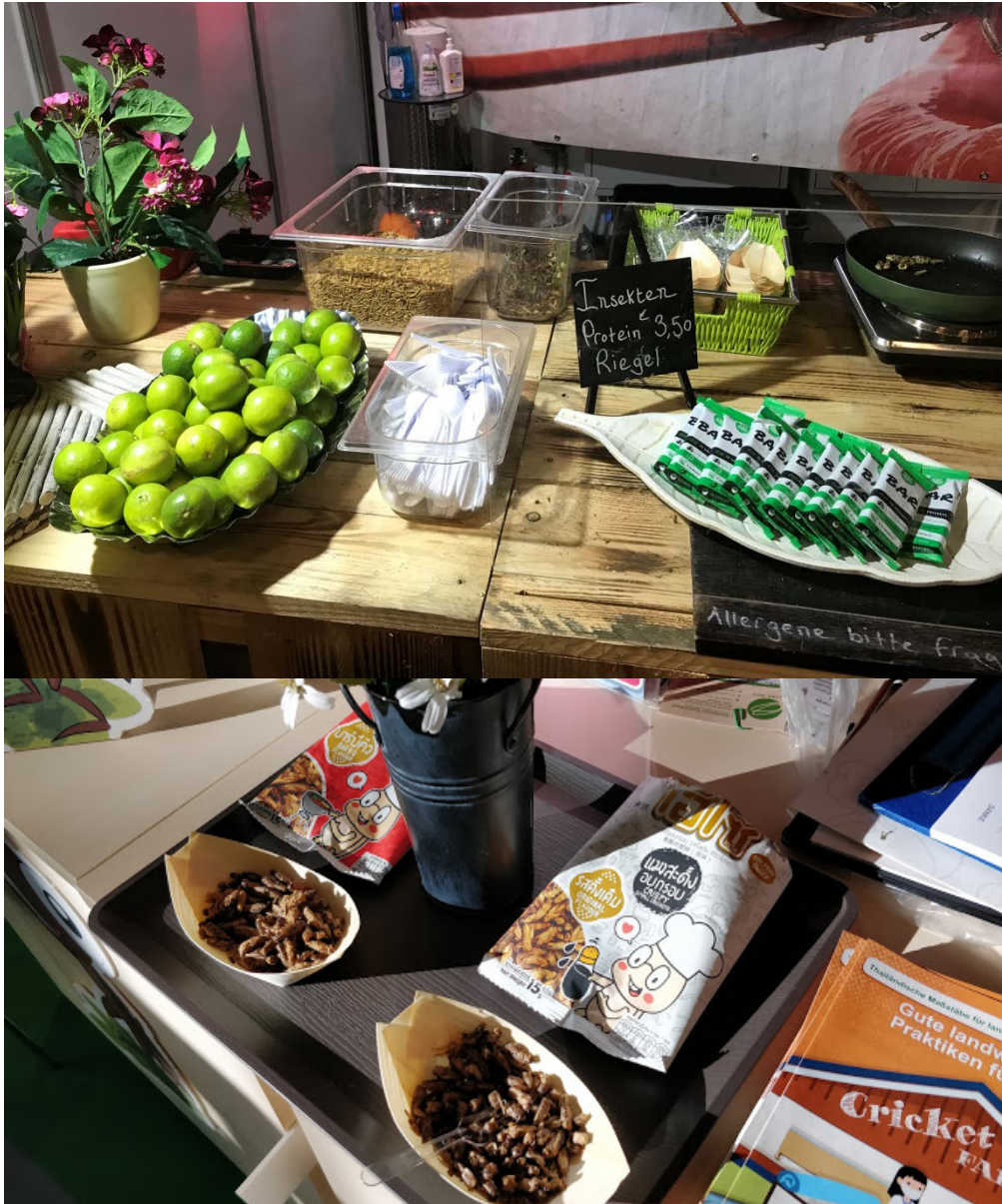
Vaikka Saksassa ollaan luomutuotteiden käytössä ja valikoiman laajuudessa paljon edellä Suomea, ei luomutuotteiden näkyvyys ollut mielestämme silmiinpistävän suuri. Luomulle oli kyllä omistettu oma osastonsa, mutta siellä oli esillä lähinnä erilaisia mausteita ja yrtejä.

Suomen osastolle hyönteistuotteita ei valitettavasti saatu mukaan lainsäädännöllisistä syistä, jotka estävät hyönteisten myynnin elintarvikkeina Saksassa. Ihmetykseksemme törmäsimme messuilla kuitenkin ainakin thaimaalaisiin ja saksalaisiin hyönteistuotteisiin.

Myös muita kuin elintarvikekäyttöön tarkoitettuja tuotteita oli jonkin verran esillä (esimerkiksi luonnonkosmetiikkaa).

Kuva 20. Näkymää luomuosastolta.

Kuvat 21 - 22. Saksalaisia ja thaimaalaisia hyönteistuotteita.